

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 23 februari 1916 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående eller upplåtande i vissa fall av mark från kronoegendomar.

(1:a avd.)

I en till riksdagen den 17 december 1915 avlåten, till jordbruksutskottet för förberedande handläggning hänvisad proposition, nr 13, har Kungl. Maj:t under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen att för tiden intill den 1 juli 1917

dels medgiva,

att, då för allmänt ändamål, för vars tillgodoseende enligt gällande författning enskild man, menighet eller inrättning kan förpliktas avstå eller upplåta jord eller lägenhet, erfordras, att staten tillhörig mark avstås eller upplåtes, Kungl. Maj:t må äga, utan riksdagens hörande i varje särskilt fall, förordna om markens avstående eller upplåtande;

dels ock besluta:

1:o) att för mark, som sålunda avstås eller upplåtes, lösen eller ersättning skall med nedan angivna undantag utgå efter ty i gällande författning angående jords eller lägenhets avstående för allmänt behov är föreskrivet och till beloppet bestämmas, då jordområde, som skall lösas, är obebyggt och understiger fem hektar samt Kungl. Maj:t finner skäligt sådant medgiva, av tre gode män, av vilka Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet och sökanden, var för sig, utse en och domaren i orten den tredje, samt i annat fall av sådan nämnd, som omförmåles i berörda författning;

2:o) att i fråga om mark, som är avsedd att användas för fram-

dragande av elektrisk ledning, utom vad under 1:o) stadgas, jämväl föreskrifterna i lagen den 27 juni 1902, innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar, skola lända till efterrättelse;

3:o) att, där Kungl. Maj:t lämnat kommun, enskild person eller bolag tillstånd att inom riket anlägga järnväg, Kungl. Maj:t ock må, där så prövas lämpligt och utan avseende därå, om för järnvägens anläggning statsbidrag åtnjutes eller icke, ej mindre medgiva, att mark, som står under kronans omedelbara disposition eller tillhör någon av de under bruk och bergverk för nödigt skogsfång upplåtna allmänningar eller någon av de genom domänstyrelsens försorg utarrenderade kronoegendomar, vilka icke upplåtits till förenade mötespassevolanskassornas fond, stuterierna eller Vadstena krigsmanshusfond, upplåtes utan annan ersättning till kronan, än att, därest och i den mån å sålunda upplåten mark växande skog ingår i upplåtelsen och Kungl. Maj:t icke finner skäl annorlunda medgiva, ersättning för sådan skog skall utgå efter Kungl. Maj:ts bestämmande, än även tillåta vederbörande att kostnadsfritt för anläggningen begagna sådana å kronans ägor belägna kalk- och stenbrott jämte grustäkter, som kunna vara disponibla;

4:o) att jämväl i övrigt, då fråga allenast är om upplåtelse av mark till begagnande för ändamål, som förut nämnts, utan att marken avstås, det må ankomma på Kungl. Maj:t att, där omständigheterna därtill föranleda, medgiva undantag från den under 1:o) angivna regel; samt

5:o) att vad sålunda stadgats icke har avseende å de i 8 och 12 §§ av lagen den 31 augusti 1907 om stadsplan och tomtindelning berörda fall.

Beträffande utredningen i detta ärende tillåter sig utskottet att hänvisa till innehållet i förberörda statsrådsprotokoll.

Mot ifrågavarande framställning har utskottet icke haft något att erinra, varför utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 21 februari 1916.

På jordbruksutskottets vägnar:

AABY ERICSSON.